

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
18/00038-1

Vår dato
18.01.2018

Hørings svar - Registreringsordning for statsansattes økonomiske interesser mv.

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening og profesjonsforbund for over 28.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

FO støtter i hovedsak Kommunal- og moderniseringsdepartementets forslag om å vedta retningslinjer for registrering av statsansattes økonomiske interesser mv. FO mener imidlertid at forslaget ikke går langt nok for å sikre åpenhet i statsforvaltningen. Vi ber departementet vurdere å innføre en registreringsplikt for ansatte i stats- og kommuneforvaltningen, på lik linje med stortingspolitikere, regjeringsmedlemmer og dommere. I tillegg mener vi det er nødvendig å iverksette tiltak for å sikre etterlevelse av eksisterende regler om blant annet habilitet. Det er behov for å styrke kunnskapen om reglene blant ansatte og arbeidsgivere i både staten og landets kommuner. Et forslag kan være å ta inn en klausul om bierverv o.l. i arbeidskontrakter.

Behov for en registreringsplikt

Departementet foreslår retningslinjer for en registreringsordning som det er frivillig for arbeidsgivere å opprette.

FO savner en vurdering av hvorfor departementet ikke foreslår en registreringsplikt. Årsaken til at stortingspolitikere, regjeringsmedlemmer og dommere er underlagt en registreringsplikt, er at det er et særlig behov for åpenhet blant disse gruppene. FO mener det også er særlig behov for åpenhet i mange sektorer i stats- og kommuneforvaltningen. Både barnevernet og NAV utøver offentlig myndighet der hensynet til nøytralitet og objektivitet gjør seg særlig gjeldende. En registreringsplikt vil kunne øke tilliten til disse sektorene, samt gi mer forutsigbarhet til både arbeidsgivere og ansatte.

FO er i tvil om en frivillig registreringsordning vil sikre mer åpenhet i statsforvaltningen. FO mener at departementet heller bør iverksette tiltak for å sikre etterlevelse av eksisterende regler.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

Behov for tiltak for å sikre etterlevelse

FO mener at departementet bør iverksette tiltak for å sikre etterlevelse av eksisterende regler.

Som departementet påpeker, er statsansatte underlagt flere regler som pålegger dem å melde fra om bierverv o.l. som kan skape interessekonflikter eller svekke tilliten til forvaltningsorganet. Forvaltningsloven § 6 bestemmer at offentlige ansatte er inhabile til å treffe en avgjørelse i en sak der det er særegne forhold som svekker tilliten til vedkommendes upartiskhet. Hovedtariffavtalen punkt 1.1.4 og de etiske retningslinjene for statsansatte kapittel 4 bestemmer at statsansatte ikke kan ha bierverv o.l. som er egnet til å svekke tilliten til forvaltningen.

Departementet skriver på side 23 i høringsnotatet at for svært mange statlige stillinger, vil tilliten til virksomheten kunne ivaretas på en tilfredsstillende måte gjennom de ordinære habilitetsreglene. I tillegg er opplysningene som departementet mener kan inngå i en registreringsordning, allerede tilgjengelige i Brønnøysundregistrene.

Det synes ikke å være reglene det er noe galt med, men etterlevelsen av reglene. Det er heller mangel på kunnskap som er årsaken til at det i enkelte tilfeller har oppstått uheldige dobbeltroller, blant annet i barnevernet.¹

FO mener det er behov for å styrke kunnskapen om habilitetsreglene i forvaltningsloven og de etiske retningslinjene i staten blant ansatte og arbeidsgivere i staten. Det er også behov for å styrke kunnskapen om habilitetsreglene i forvaltningsloven blant ansatte og arbeidsgivere i landets kommuner.

FO har merket seg at NHO Service og handel anbefaler å sette inn en klausul i alle arbeidskontrakter i staten og kommuner som forbyr ansatte å påta seg lønnet eller ulønnet arbeid eller verv for andre som kan komme i konflikt med arbeidsgiver.² FO støtter dette. En klausul i arbeidskontrakten vil kunne øke kjennskapen til habilitetsreglene og bevisstgjøre arbeidsgivere og arbeidstakere om faren ved dobbeltroller.

FO oppfordrer departementet til å gå i dialog med arbeidslivets parter om hvilke tiltak som vil være mest effektive for å sikre at reglene etterleves.

Med vennlig hilsen

Sign.
Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign.
Kristel Jüriloo
rådgiver

¹ En granskning VG har gjort, viser at flere tiltalls ansatte i barnevernet selger private tjenester på si: <https://www.vg.no/spesial/2018/dobbeltroller-i-barnevernet/>

² Maria Reklef, fagsjef for barnevern i NHO Service og handel i VGs papiravis 19. januar 2018 side 37